

Correctievoorschrift VSBO PKL

2023

tijdvak 1
maandag 22 mei
07.30 - 10.00 uur

Mens en Maatschappij

Verwerken scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.
De scores moeten uiterlijk maandag 5 juni 2023 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-v.s.b.o. d.d. 23-06-2008 (PB. 2008, no. 54). Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

- 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel van het examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wél mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden door het ETE.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Mens en Maatschappij PKL eerste tijdvak 2023 kunnen maximaal 39 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 38 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Bedrijven en de coronacrisis

1 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- raadplegende leiderschapsstijl
- democratische leiderschapsstijl

2 A

3 C

4 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- gehandicapten
- ongeschoolden
- vrouwen
- allochtonen
- schoolverlaters
- drop-outs

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Alejandro in de filmindustrie

5 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- film-editor
- geluidsspecialist
- cameraman
- decorbouwer
- make-up artist
- kledingstylist.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vraag	Antwoord	Scores
6	maximumscore 1 Een voorbeeld van een juist antwoord: - hij wil een salaris - hij wil sociale contacten - hij wil een bepaalde status opbouwen - hij wil waardering <i>Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.</i>	
7	maximumscore 1 Een voorbeeld van een juist antwoord: - kennis - ervaring - leeftijd <i>Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.</i>	
8	B	

Toeristische voorzieningen

- 9 **C**
- 10 **maximumscore 2**
- Voorbeelden van een juist antwoord:
- restaurants
 - souvenirwinkels
 - strandhutten
 - campings
 - vliegvelden
 - wegen
 - internetcafés
 - disco's
 - bungalowparken
- Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.*
- 11 **B**
- 12 **C**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12,5%

13 A

14 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- vakantiegeld
- auto van de zaak
- dertiende maand
- reiskostenvergoeding
- telefoon/tablet van de zaak
- overwerktoeslag
- pensioen
- bonus
- vakantiedagen
- kinderopvang
- representatiekosten
- ziektekostenverzekering.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

15 B

16 maximumscore 1

in de quataire sector

Jongeren en politiek

17 B

18 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- autoritaire leider
- eenpartijstelsel
- geen oppositiepartijen
- geen grondrechten of mensenrechten
- geen vrije verkiezingen
- geen geheime verkiezingen

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Thuis of op school?! Regels zijn regels!

19 B

20 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Amnesty International
- Unicef

21 B

Macht

22 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- onderhandelen met haar werkgever
- naar de rechter stappen
- de vakbond inschakelen
- de media benaderen

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

23 A

Nieuws! Breaking of fake?

24 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

- als mensen op de hoogte worden gesteld van belangrijk nieuws op dat moment
- als het om indrukwekkend nieuws gaat
- als nieuws op dat moment belangrijk is

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

25 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- politiek nieuws
- nieuws over criminele activiteiten
- situaties met bekende mensen
- pandemie nieuwsberichten (COVID)

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Isoko Times

26 **maximumscore 1**
persvrijheid

27 **C**

28 **maximumscore 1**
Een voorbeeld van een juist antwoord:
- inkomsten uit reclamegelden

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vulkanen

29 **maximumscore 1**
Een voorbeeld van een juist antwoord:
- het nieuws gebeurt dichtbij
- de belangstelling van de eilandbewoners
- veel eilandbewoners hebben familie in Sint Vincent

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

30 **B**

31 **C**

Partido del Pueblo

32 **C**

33 **maximumscore 1**
tijdens verkiezingscampagnes

34 **A**

Staatkundige verhoudingen

35 **D**

36 **C**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wie is de baas?

37 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- door een referendum aan te vragen
- door een protestmars te organiseren
- door een manifestatie te organiseren
- door de media in te schakelen

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

38 A